

Agendanr.: 12
Voorstelnr.: RB2015125
Onderwerp: Strategie Duurzame Ontwikkeling 2016 t/m 2019
Programma: Gemeentebreed

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 26 januari 2016

Probleemstelling

De afgelopen jaren heeft gemeente Heerhugowaard stevig ingezet op het thema duurzaamheid. En er zijn flinke resultaten geboekt. Resultaten die niet onopgemerkt zijn gebleven. Zowel nationaal als internationaal was en is gemeente Heerhugowaard nog steeds een duurzaam voorbeeld voor velen. Het zijn daarbij vooral onze durf én onze daadkracht die velen inspireren.

Het programma Duurzaamheid 2012 – 2015 loopt dit jaar af. Het is tijd voor een vervolg, zoals het college in haar collegeprogramma heeft aangegeven.

Een vervolg wat als titel heeft gekregen: "Strategie Duurzame Ontwikkeling 2016 t/m 2019". U wordt gevraagd deze strategie, die als bijlage is toegevoegd, vast te stellen.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

In haar Collegeprogramma 2014 – 2018 "*Samen leven*" heeft het college de wens uitgesproken "*de visie op duurzaamheid te verbreden. Hierbij worden alle beleidsterreinen van de gemeente betrokken. Hierbij wordt het people, planet, profit (of liever het meer maatschappelijke purpose) principe gehanteerd.*"

De afgelopen periode is in nauwe samenwerking met vele betrokkenen gewerkt aan de verdere uitwerking van deze wens van het college, waarbij onderstaande proces is doorlopen:

- 25 augustus 2015 : eerste concept opgesteld en voorgelegd aan B&W
- 1 September 2015 : tweede concept voorgelegd aan BOT overleg
- t/m 2 oktober 2015 : reactiemogelijkheid voor commissie- en raadsleden via tijdelijke website
- 3 november : definitieve versie voorgelegd aan B&W
- 1 december : definitieve versie voorgelegd aan Commissie SO

Met name de stap om u als raad gedurende een periode van 4 weken in de gelegenheid te stellen via een tijdelijke website de concept strategie van uw input te voorzien bleek zeer waardevol. Maar liefst 7 partijen hebben hier gebruik van gemaakt en hebben ons via de reactiemogelijkheid van waardevolle, extra input voorzien. Extra input, die op een aantal punten heeft geleid tot aanpassing en verdere aanscherping van de strategie. Met name de energieambitie in 2030, en het verbredingsaspect (People, planet, purpose) zijn op deze input aangepast of verduidelijkt.

Oplossingsrichtingen

De "Strategie duurzame ontwikkeling 2016 t/m 2019" treft u als bijlage aan, maar is ook online beschikbaar op ruimtevoorduurzaamheid.wordpress.com. In de strategie worden diverse oplossingsrichtingen en afwegingen m.b.t. het thema nader uitgewerkt. Hieronder treft u een korte beschrijving van de inhoud.

Allereerst wordt in hoofdstuk 4 *teruggeblikt* op de afgelopen periode. Op hoofdlijnen. Welke successen zijn geboekt, daar staan we op dit moment en, wat is er geleerd?

Hoofdstuk 5 gaat in op onze *ambities*. Blijft energieneutraal in 2030 het hoofddoel? Moeten we bijstellen? Kiezen we voor koploperschap? En zo ja, doen we dat op alle fronten? Of laten we ons terugzakken naar het peloton om vandaar uit af te toe te demarreren? De voors- en tegens van verschillende opties worden beschreven. De ambitie voor de komende jaren wordt benoemd. In het vijfde hoofdstuk wordt ingegaan op de *ontwikkelingen in onze omgeving*, de zgn. context. Kort wordt vanuit “Europa”, via “het Rijk”, “de Provincie” en de regio ingezoomd op de meest relevante ontwikkelingen in relatie tot Heerhugowaard.

In hoofdstuk 7 worden de *lokale kaders* geschetst, en wordt een duurzame brug geslagen tussen de drie domeinen.

Duurzame ontwikkeling betekent integraal vooruitgang boeken op zowel sociaal, fysiek als economisch terrein. In hoofdstuk 8 wordt aan de hand van een landelijke “monitor voor duurzame ontwikkeling” kort weergegeven *hoe we er als gemeente in z'n totaliteit voorstaan*. Waar zijn we goed in? Waar scoren we minder? De monitor biedt hierin zowel absoluut als relatief (dus t.o.v. andere gemeenten) enig houvast.

In hoofdstuk 9 wordt, gebaseerd op de voorgaande hoofdstukken, een *afwegingskader* voorgesteld. Een strategisch kader waarin ook de voor de organisatie belangrijkste leidende principes worden opgenomen, en in principe organisatiebreed (geheel volgens PPP filosofie) ingezet kan worden. Het kader biedt houvast en flexibiliteit. Enerzijds om de juiste prioriteiten te kunnen stellen, anderzijds om ruimte te kunnen bieden aan de –nu nog onbekende- kansen die zich in de toekomst zullen voordoen.

Om (organisatiebreed) effectief, volgens de leidende principes, te kunnen opereren is het van groot belang dat een aantal *randvoorwaarden* goed is/wordt ingevuld. De belangrijkste ervan worden in hoofdstuk 10 aangegeven. Verdere uitwerking en invulling hiervan vallen echter buiten het bereik van deze notitie.

Sluitstuk van het document –hoe kan het ook anders- vormt de *financiële paragraaf*. Naast de “harde” cijfers worden in hoofdstuk 11 enkele afwegingen voorgelegd m.b.t. bijvoorbeeld het revolverende karakter van de reserve duurzaamheid.

Juridische gevolgen:

Het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen kent geen wettelijke grondslag. Wel zijn er op zowel internationaal, europees, landelijk als provinciaal niveau ambities vastgesteld waar partijen zich aan hebben geconformeerd. Strict genomen zijn de juridische gevolgen van het vaststellen van de Strategie Duurzame Ontwikkeling 2016 t/m 2019 nihil. Wel kan het voorkomen dat op projectniveau wettelijke e/o juridische aspecten een rol spelen, maar die worden per project afzonderlijk in kaart gebracht.

Financiële gevolgen:

Met het jaarlijks vaststellen van de Reservekeeper (“reserve duurzaamheid”) stelt de Raad de financiële kaders en het globale bestedingsplan jaarlijks vast c.q. bij. Op dit moment is er geen aanleiding om hiervan af te wijken. T.a.v. het “revolverende karakter” van deze reserve wordt u gevraagd de kaders iets te verruimen. Tot op heden werd ervan uitgegaan dat ieder project “revolverend” zou moeten zijn; het voorstel is nu om uit te gaan van een “revolverend karakter over de gehele reserve”. Dit maakt het mogelijk om zo nu en dan ook minder rendabele, veelal innovatievere, óf projecten met een grote maatschappelijke waarde uit te voeren.

Communicatie:

Zie hiervoor ook het kopje *“Inleiding / bestuurlijke achtergrond”* van dit voorstel.

Na vaststelling zal de Strategie op zowel intranet als onze website worden geplaatst. Gemeenten in de regio, de Provincie en belangrijke partners worden actief geïnformeerd.

Monitoring/Evaluatie

De voorgestelde verbreding van de duurzaamheidsambitie leidt ertoe dat de huidige wijze van effectmeting / monitoring te kort schiet. Binnen het huidige programma duurzaamheid kon worden volstaan met de “energiemonitor”. Door nu nadrukkelijk te kiezen voor de People, Planet, Purpose filosofie, en daarmee een innige verbinding tussen het sociaal, fysiek en economisch domein, ontstaat de behoefte aan een gemeentebreed inzetbare set van effectindicatoren. Dergelijke instrumenten zijn “in de markt” beschikbaar. Besluitvorming hierover (naar verwachting in het voorjaar van 2016) is onderdeel van een separaat traject “effectindicatoren” wat momenteel met de Raad wordt doorlopen.

Samenvatting

Eind 2013 was 15% van onze energiedoelstelling bereikt. Op een flink aantal thema’s zijn over de afgelopen periode mooie resultaten behaald. Voor de komende jaren wordt voorgesteld om de ambitie energieneutraal in 2030 als stip op de horizon te handhaven, met in het achterhoofd dat voorspelbaarheid en maakbaarheid als gevolg van externe en interne factoren verder zijn afgenomen. Op basis van de verbreding naar People, Planet, Purpose, waarbij nadrukkelijk de verbinding wordt gemaakt naar andere, in een eerder stadium vastgestelde beleidsterreinen wordt aan de hand van richtinggevende uitspraken, de leidende principes en inschatting van haalbaarheid/effect een algemeen kader gepresenteerd waarmee inzicht verkregen kan worden of en zo ja in welke mate een voorgesteld project /maatregel bijdraagt aan het realiseren van de onze doelen.

Op basis van dit kader worden binnen het fysiek domein de volgende speerpunten “duurzame ontwikkeling” benoemd :

1. Woningverbetering
2. Grootschalig Zon PV
3. Warmtenetten
4. Glastuinbouw – Alton
5. Duurzame mobiliteit
6. NME (Natuur, Mens, Economie) educatie en participatie
7. Overig fysiek (water en natuur&landschap)

Om optimaal invulling te kunnen geven aan onze gewijzigde rolopvatting is het van belang dat er extra aandacht wordt geschonken aan een aantal hiervoor essentiële randvoorwaarden : informatiemanagement en relatiemanagement.

De reserve duurzaamheid, als onderdeel van de jaarlijks door de Raad vast te stellen Reservekeeper, vormt de financiële basis van het programma. Alle inkomende en uitgaande geldstromen lopen via deze reserve. Er worden geen extra financiële middelen gevraagd. Wel wordt voorgesteld om het revolverende karakter van deze reserve iets te verruimen. Dit maakt het mogelijk om ook minder rendabele, veelal innovatievere, óf projecten met een grote maatschappelijke waarde uit te voeren.

Voorstel / besluit:

U wordt voorgesteld om :

- bijgevoegde “Strategie duurzame ontwikkeling 2016 t/m 2019” vast te stellen en
- de huidige eis t.a.v. revolverendheid *per project* van de reserve duurzaamheid te vervangen door de eis dat deze reserve *als geheel* zichzelf op termijn in stand houdt.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij16-020	Bijlage : "Strategie Duurzame Ontwikkeling 2016 t/m 2019"
Bij16-021	Bijlage : Uitvoeringsagenda Energie 2016 -2017

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stadsontwikkeling d.d. 5- januari 2016
RB2015125 Strategie Duurzame Ontwikkeling 2016 t/m 2019 :

Bespreekstuk

Heerhugowaard Stad van kansen

Nr.: RB2015125

Voor	HOP, CDA, VVD, D66, SH, PvdA, BB, CU, ND GL, LMJ
Tegen	SP

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 november 2015;

gelet op het advies van de commissie Stadsontwikkeling d.d. 5 januari 2016;

gelet op:

wet dualisering gemeentebestuur, memorie van toelichting 4.7, kaderstelling door de raad,

b e s l u i t

- bijgevoegde “Strategie duurzame ontwikkeling 2016 t/m 2019” vast te stellen en
- de huidige eis t.a.v. revolverendheid *per project* van de reserve duurzaamheid te vervangen door de eis dat deze reserve *als geheel* zichzelf op termijn in stand houdt.

Heerhugowaard, 26 januari 2016

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,